

Republika Hrvatska
Općinski sud u Zadru
Ulica plemića Borelli 9, Zadar

Poslovni broj: P-1464/2023-29

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Zadru, po sutkinji Ivi Abfal, u pravnoj stvari tužitelja Josipa Karduma iz Zadra, Ivana Viteza od Sredne 11, OIB: 25369156480, zastupanog po punomoćnici Jeleni Čačić, odvjetnici u Zadru, protiv tužene Hrvatske poštanske banke d.d., Zagreb, Jurišićeva ulica 4, OIB: 87939104217, (kao pravne sljednice Nove hrvatske banke d.d., Zagreb, Varšavska 9, OIB: 78427478595), zastupane po generalnom punomoćniku Šimi Petriću, odvjetniku u Zadru, radi isplate, nakon usmene, glavne i javne rasprave zaključene dana 4. rujna 2026., u nazočnosti tužitelja, punomoćnice tužitelja i punomoćnika tužene, dana 28. rujna 2026.

p r e s u d i o j e

I. Nalaže s tuženoj Hrvatska poštanska banka d.d., Zagreb, Jurišićeva ulica 4, OIB: 87939104217, da tužitelju Josipu Kardumu iz Zadra, Ivana Viteza od Sredne 11, OIB: 25369156480, isplati iznos od 6.193,77 EUR, zajedno sa zakonskim zateznim kamatama tekućim od dana podnošenja ove tužbe pa do isplate, u visini stope sukladno čl. 29. st. 2. Zakona o obveznim odnosima, a koja se primjenjuje u ostalim odnosima, a određuje uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotnih poena, a od dana 1.1.2024. godine uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke za tri postotna poena, sve to u roku od 15 dana.

II. Odbija se kao neosnovan preostali dio tužbenog zahtjeva tužitelja koji glasi:

„1. Nalaže se tuženoj Hrvatska poštanska banka d.d., Zagreb, Jurišićeva ulica 4, OIB: 87939104217, da tužitelju Josipu Kardumu iz Zadra, Ivana Viteza od Sredne 11, OIB: 25369156480, isplati iznos od 13.862,46 EUR zajedno sa zakonskim zateznim kamatama tekućim od dana 03.03.2016. godine do isplate, u visini stope koja se primjenjuje u ostalim odnosima, a koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, a od dana 01.01.2023. godine uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije

prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, a od dana 01.01.2024. godine uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, za tri postotna poena, a sve sukladno članku 29. stavku 2. ZOO-a, u roku od 15 dana.

2. Nalaže se tuženoj Hrvatska poštanska banka d.d., Zagreb, Jurišićeva ulica 4, OIB: 87939104217, da tužitelju Josipu Kardumu iz Zadra, Ivana Viteza od Sredne 11, OIB: 25369156480,, isplati iznos od 7.406,86 EUR / 55.806,98 kn, zajedno sa zakonskim zateznim kamatama tekućim od dana 03.03.2016. godine pa do isplate, u visini stope koja se primjenjuje u ostalim odnosima, a koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, od dana 01.01.2023. godine u uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, a od dana 01.01.2024. godine uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, za tri postotna poena, a sve sukladno članku 29. stavku 2. ZOO-a, u roku od 15 dana.“

III. Utvrđuje se da ne postoji potraživanje tužene prema tužitelju u iznosu od 3.027,02 EUR uvećano za zakonske zatezne kamate.

IV. Svaka stranka snosi svoje troškove parničnog postupka.

Obrazloženje

1. Tužitelj u tužbi navodi da je dana 17.3.2006. sklopio s prednikom tuženika Ugovor o kreditu br. 311120, kojim je prednik tuženika tužitelju odobrio kredit u iznosu od 111.900,00 CHF u kunsjoj protuvrijednosti po kupovnom tečaju za devize banke na dan korištenja kredita. Članak 4. predmetnog Ugovora da sadrži odredbu o promjenjivoj kamatnoj stopi sukladno Odluci o kamatama i naknadama banke koja na dan sklapanja ugovora iznosi 3,80%. Navedene odredbe predmetnog Ugovora o kreditu kojima je određena promjenjivost kamatne stope jednostranom odlukom banke da su ništetne, a što ima za posljedicu primjenu predmetnog Ugovora o kreditu oslobođenog učinaka promjenjivosti kamatne stope, pozivajući se pritom na presudu Visokog Trgovačkog suda broj: PŽ-6632/17 od 14.6.2018., kojom je potvrđena presuda Trgovačkog suda u Zagrebu broj: P-1401/12 od 4.7.2013. Nadalje, da je čl. 7. Ugovora o kreditu propisana obveza otplate glavnice i kamate u 360 mjesečnih anuiteta, od čega prvi iznosi 521,41 CHF, plativo u kunama po prodajnom tečaju banke važećem na dan dospijeća, te da je navedena odredba kojom je određena obveza povrata iznosa kredita uz valutnu klauzulu u švicarskom franku (CHF) također ništetna, a što ima za posljedicu primjenu predmetnog Ugovora o kreditu oslobođenog učinaka povrata iznosa kredita uz navedenu valutnu klauzulu. Imajući u vidu navedeno, ističe kako učinak ništetnosti navedenih ugovornih odredbi o valutnoj

klauzuli i promjenjivoj kamatnoj stopi pretpostavlja tužiteljevo pravo na povrat preplaćenih iznosa u odnosu na iznose koje bi tuženiku bio dužan platiti da se od početka otplate do dana konverzije Ugovora o kreditu u valutu euro za cijelo vrijeme primjenjivala otplate bez valutne klauzule i po početno ugovorenoj kamatnoj stopi od 3,80%. Odnosno, isto pretpostavlja pravo na povrat preplaćenih iznosa u odnosu na iznose koje bi tužitelj bio dužan platiti tuženiku do dana i na sam dan konverzije prema ugovorenom tečaju kune spram švicarskog franaka na dan isplate kredita i početno ugovorenoj kamatnoj stopi od 3,80%. Nadalje, ističe da je dana 17.2.2016. sklopio Aneks br. 1. Ugovora o kreditu br. 311120 kojim je gore navedeni Ugovor o kreditu konvertirao u valutu euro sukladno ponudi tuženika na koju je isti obvezan temeljem Zakona o potrošačkom kreditiranju, no kako se provedbom navedene konverzije i zaključenjem Aneksa ugovora tužitelj ni na koji način nije odrekao svojih prava i potraživanja temeljem utvrđenja ništetnosti gore navedenih odredbi osnovnog Ugovora o kreditu do dana izvršene konverzije, a niti sklapanje istog predstavlja bilo kakvu konvalidaciju učinaka ništetnosti do dana konverzije, odnosno sklapanja Aneksa. Stoga da je uslijed utvrđenja ništetnosti valutne klauzule u švicarskom franku, tužitelj preplatio svaki mjesec do dana konverzije kunske obveze na ime dužnih anuiteta koje su se zbog enormnog povećanja tečaja CHF spram kune i promjene kamatne stope uvelike povećali u odnosu na kunske iznose po početnoj kamatnoj stopi i ugovorenom tečaju na dan isplate kredita – ukupno iznos od 15.945,49 EUR/120.141,00 kn sa zakonskim zateznim kamatama tekućim od dospijeća svakog pojedinog mjesečnog iznosa do isplate. Također, da je tužitelju na dan konverzije od strane tuženika nezakonito više obračunat iznos preostale glavnice (prema ugovorenom tečaju CHF spram kune na dan konverzije) u odnosu na iznos preostale glavnice prema ugovorenom tečaju CHF spram kune na dan isplate kredita i početno ugovorenoj kamatnoj stopi u slučaju kada ne vrijedi valutna klauzula i ništetna odredba o kamatnoj stopi promjenjivoj jednostranom odlukom banke. No tužitelj uzima u obzir kako je tuženik provedbom zakonske konverzije sukladno Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 102/2015) tužitelju na dan konverzije izvršio otpis preostale glavnice, ali ne u dovoljnom iznosu. Tužitelj stoga i s te osnove ima potraživanje prema tuženiku, to jest preplatu. Dakle, s obzirom da navedenim tuženik tužitelju nije uspostavio restituciju više obračunatog iznosa glavnice, tužitelj ističe konačni iznos preplate na ime razlike u glavnici, a sve zbog ništetnosti promjenjive kamatne stope i valutne klauzule u CHF u iznosu od 7.406,86 EUR/55.806,98 kuna, sa zakonskim zateznim kamatama tekućim od dana 2.3.2016. do isplate. Pored iznosa preplate s osnove ništetnosti valutne klauzule CHF, odnosno preplaćenih mjesečnih anuiteta i prekomjerno zaračunate preostale glavnice, tužitelj, opreza radi, u posebnoj točki III. tužbenog zahtjeva, potražuje i iznos zakonskih zateznih kamata na preplaćene iznose do dana konverzije 2.3.2016., pri čemu isti potražuje uvećano za zakonske zatezne kamate koje teku od dana podnošenja ove tužbe. Naime, sukladno čl. 31., st. 2. Zakona o obveznim odnosima, na iznos neisplaćenih kamata mogu se zahtijevati zatezne kamate samo od dana kad je sudu podnesen zahtjev za njihovu isplatu. Iz citirane zakonske odredbe, proizlazi kako vjerovnik ima pravo na tzv. procesne kamate. Dakle, tužitelj u ovom postupku ima pravo na „uglavničeni“ iznos zateznih kamata obračunatih na svaki pojedini preplaćeni iznos glavnice do dana konverzije 2.3.2016., a zatim zahtijevati daljnji iznos zakonskih zateznih kamata od dana podnošenja ove tužbe. Opisani „uglavničeni“ iznos zateznih kamata na svaki pojedini preplaćeni iznos do dana konverzije, tužitelj potražuje opreza radi, a to zbog nejasnog (i još uvijek neslužbenog) stava zauzetog na sjednici Građanskog odjela Vrhovnog suda 13. i 20.

prosina 2022. Zakonske zatezne kamate obračunate na potonji iznos preplate do dana konverzije iznose 7.016,16 EUR / 52.863,28 kuna no tužitelj predlaže provesti financijsko-knjigovodstveno vještačenje kako bi vještak utvrdio iznos tih zateznih kamata u svom nalazu i mišljenju.

2. Tužena u odgovoru na tužbu navodi kako je tužba je u cijelosti neosnovana zbog čega ju osporava u cijelosti, i to iz sljedećih razloga: jer da je potraživanje tužitelja u zastari; jer da je provedena konverzija ugovora o kreditu temeljem Zakona o potrošačkom kreditiranju; jer da utvrđenja iz parnice Potrošač nisu primjenjiva na ugovorni odnos koji je predmet tužbe; jer da sve i kada bi presuda iz parnice Potrošač bila primjenjiva, niti tada nema mjesta izravnoj primjeni Presude VTS-a i automatskoj vezanosti ovog suda utvrđenjima iz Presude VTS-a; jer da sve i kada bi presuda iz Parnice Potrošač bila primjenjiva, ugovorne odredbe ugovora o kreditu koje su obuhvaćene ovom tužbom za ništetnost nisu utvrđene ništetnima u parnici Potrošač; jer da tužitelj nije niti pokušao dokazati da se radi o odredbama o kojima se nije pojedinačno pregovaralo i koje su suprotno načelu savjesnosti i poštenja dovele do neravnoteže među strankama; jer da ugovorna odredba o valutnoj klauzuli ne uzrokuje, protivno načelu savjesnosti i poštenja, značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača (članak 96. ZZP); jer da je metoda kojom tužitelj postavlja zahtjev za isplatu neosnovana; te postavlja prigovor radi prijeboja.

3. Sud je izveo dokaz uvidom u isprave priložene spisu i to u Ugovoru o kreditu br. 311120 i osiguranju novčane tražbine zasnivanjem založnog prava na nekretninama od 17.3.2006. potvrđen po Javnom bilježniku Veri Marčina iz Zadra pod poslovnim brojem OU-195/06 (l.s. 12-25), Aneks br. 1 Ugovora o kreditu br. 311120 i osiguranju novčane tražbine zasnivanjem založnog prava na nekretninama radi konverzije kredita s valutnom klauzulom u CHF od 17.2.2016. s otplatnim planom ovjeren po Javnom bilježniku Veri Marčina iz Zadra pod poslovnim brojem OV-1629/16 dana 18.2.2016 (l.s. 125-141), prometnu karticu po kreditu (l.s. 142-160), otplatnu tablicu po kreditu (l.s. 161-169), plan otplate (l.s. 170-177), te je proveo dokaz financijskim vještačenjem, a potom izvršio uvid u Nalaz i mišljenje stalnog sudskog vještaka za računovodstvo, financije i marketing Sandre Došen dipl. oec. od 20.8.2024. (l.s. 392-404), očitovanje stalnog sudskog vještaka za računovodstvo, financije i marketing Sandre Došen dipl. oec. od 28.4.2025. (l.s. 428-429), te je proveo dokaz saslušanjem tužitelja kao stranke ovog postupka.

4. Analizom svih izvedenih dokaza, a na temelju rezultata savjesne i brižljive ocjene svakog dokaza zasebno i svih dokaza zajedno, kao i na temelju cjelokupnog postupka, u skladu sa čl. 8. Zakona o parničnom postupku (Nar. Nov. broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22, 114/22, 155/23, 146/25 – dalje ZPP) ovaj Sud našao je djelomično osnovanim tužbeni zahtjev tužitelja.

5. Predmet ovog spora zahtjev je tužitelja za povratom iznosa koje je preplatio tuženoj s osnova nezakonitog povećanja po promjenjivoj kamatnoj stopi i po ništetnoj valutnoj klauzuli odnosno tečajnoj razlici, pa tako točkom I. tužbenog zahtjeva zahtijeva da se naloži tuženoj da mu isplati preplaćene anuitete uslijed promjene kamatne stope u odnosu na početno ugovorenu kamatnu stopu i promjene tečaja, odnosno porasta istih, iznos od 13.862,46 EUR zajedno sa zakonskim zateznim

kamatama tekućima od 3.3.2016. pa do isplate, točkom II. tužbenog zahtjeva zahtijeva restituciju više obračunatog iznosa glavnice, odnosno ističe potraživanje na ime razlike u glavnici, a sve zbog ništetnosti promjenjive kamatne stope i valutne klauzule, pa zahtijeva da se naloži tuženoj da mu isplati iznos od 7.406,86 EUR zajedno sa zakonskim zateznim kamatama tekućima od 3.3.2016. pa do isplate, dok točkom III. tužbenog zahtjeva zahtijeva isplatu iznosa zakonskih zateznih kamata na preplaćene iznose anuiteta do dana konverzije 2.3.2016. i to u iznosu od 6.193,77 EUR.

5.1. Navedeno je tužitelj precizirao po provedenom financijskom vještačenju po stalnom sudskom vještaku Sandri Došen, dipl. oec., svojim podneskom od 3. lipnja 2026., koji nalaz i mišljenje ovaj Sud u cijelosti prihvaća kao stručan i objektiv.

6. Tako, nije sporno među strankama ovog postupka da su tužitelj, kao korisnik kredita i prednik tužene, kao kreditor, zaključili Ugovoru o kreditu br. 311120 i osiguranju novčane tražbine zasnivanjem založnog prava na nekretninama dana 17. ožujka 2006., kojim ugovorom je tužitelju odobren kredit u kunsnoj protuvrijednosti iznosa od 111.900,00 CHF, uz rok otplate od 30 godina, te kamatu koja je tijekom postojanja obveze po ugovoru promjenjiva.

6.1. Također, nije sporno među strankama da su dana 17. veljače 2016. zaključile Aneks br. 1. Ugovora o kreditu br. 311120 i osiguranju novčane tražbine zasnivanjem založnog prava na nekretninama radi konverzije kredita s valutnom klauzulom u CHF, temeljem Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 102/15). - konverzija kredita u kredit u EUR, te da sa stanjem na dan 30. rujna 2015. utvrđena preostala nedospjela glavnica iznosi 60.647,26 EUR, a da iznos preplate po iznosi 22.807,09 HRK.

7. Međutim, u ovom postupku sporna je pravna osnova tužbenog zahtjeva, kao i visina istog, da li se na predmetni spor primjenjuju pravna utvrđenja iz presuda po kolektivnoj tužbi Hrvatskog saveza udruga za zaštitu potrošača „Petrošač“, da li je predmetni Ugovor o kreditu ništetan u cijelosti, jesu li odredbe ugovora o valutnoj klauzuli nepoštene i ništetne, da li je konverzija u cijelosti ispunila neravnotežu koja je nastala u slučaju utvrđenja nepoštenosti ugovornih odredbi, te su istaknuti prigovor zastare i prigovor radi prijeboja.

8. Naime, tužitelj saslušan kao stranka ovog postupka, iskazao je da ostaje kod tužbe, tužbenog zahtjeva i svih navoda iznesenih u tijeku postupka. Nadalje, da je 2006. u Volksbank podigao kredit koji mu je trebao radi rješavanja stambenog pitanja. Misli da je bio klijent te banke, te je kod istih došao u poslovnicu u Zadru i tražio kredit. Misli da je bio u dva navrata kod njih, te razgovarao s djelatnikom za kredite i nosio potrebnu dokumentaciju, te nije pregovarao o ničemu već mu je rečeno da za ovoliki iznos koji je njemu bio potreban može dobiti samo kredit u švicarcima. Kada ga se pita, iskazuje da je Ugovor o kreditu pročitao prije potpisivanja, da je bio unaprijed pripremljen od strane banke, da nije mijenjao nikakve odredbe Ugovora niti mu je itko rekao da to može, kao i da mu je Javni bilježnik prilikom solemnizacije isto pročitao Ugovor, te koliko se sjeća objašnjavao je što će biti u slučaju ne plaćanja. Tako, da mu je odobren kredit u iznosu od oko 111.000,00 CHF na rok od 30 godina, te promjenjivu kamatnu stopu, te zna da su anuiteti u početku bili oko 2.800,00 kuna, te su vrlo brzo, misli kroz koju godinu,

narasli i do 4.500,00 kuna. Ne može se sjetiti da li je od banke primao ikakve obavijesti zbog čega je došlo do tolikog rasta, te misli da nije odlazio u poslovnicu banke kako bi prigovarao porastu anuiteta. Čitav iznos kredita iskorišten je za kupnju stana u Zadru, u kojem od tada živi sa svojom obitelji, te koje je i sada njegovo prebivalište, te može reći da je čitav odobreni iznos kredita direktno isplaćen na račun prodavatelja. Kada ga se pita iskazuje da ovaj stan nikad nije korišten u nikakve poslovne svrhe. Također, da je 2016. zaključio Aneks ovom Ugovoru o kreditu, odnosno da je isti konvertirao u EUR, a sve kako bi smanjio sebi štetu, misli na ovolike iznose mjesečnih rata, te da je koliko se sjeća, bilo utvrđeno nešto preplate, te misli da su iste iskorištene za umanjene plaćanja budućih anuiteta. Na poseban upit zamjenice svoje punomoćnice, tužitelj je iskazao: da ga djelatnik banke nije upozorio na rizike valute CHF i promjenjive kamatne stope; da mu nitko u banci nije objasnio pod kojim uvjetima ili pod kojim parametrima može doći do porasta anuiteta zbog valutne klauzule u CHF ili zbog promjene kamatne stope. Na poseban upit punomoćnika tuženika, tužitelj je iskazao: da ne zna da li je ispunjavao uvjete za kredit u nekoj drugoj valuti, ne može to reći; da se nije raspitivao kod drugih banaka za mogućnost kreditiranja.

9. Tako, ovaj Sud je stava da u konkretnom slučaju ima mjesta primjeni Presude i Rješenja Trgovačkog suda u Zagrebu pod poslovnim brojem P-1401/12 dana 4. srpnja 2013. godine, koja je potvrđena presudom Visokog trgovačkog suda pod poslovnim brojem PŽ-7129/13 od 13. lipnja 2014. godine, kojom je utvrđeno da je ovakav način ugovaranja promjenjive kamatne stope u ugovorima o kreditu kojeg su banke, pa tako i tužena, sklapale s potrošačima, nisu bile uočljive ni jasne niti razumljive, zbog čega je došlo do neravnoteže u pravima i obvezama ugovornih stranaka na štetu potrošača, a što je suprotno temeljnim načelima obveznog prava, uz ostalo načelu ravnopravnosti sudionika u obveznim odnosima, te načelu dužnosti njihove suradnje i zabrani zlouporabe prava i da se radilo o nepoštenoj odredbi, zbog čega su takve odredbe ugovora bile ništetne. Pravomoćnom presudom Visokog trgovačkog suda RH pod poslovnim brojem PŽ-6632/17 od 14. lipnja 2018. godine potvrđena je navedena presuda Trgovačkog suda u Zagrebu u dijelu kojim se utvrđuje da je između ostalih i tužena u razdoblju od 1. lipnja 2004. do 1. srpnja 2008. povrijedila kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita, zaključujući ugovore o kreditima, koristeći u njima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe, na način da je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica CHF, a da prije zaključenja i u vrijeme predmetnih ugovora nisu kao trgovci potrošače u cijelosti informirali o svim potrebnim parametrima za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, a tijekom pregovora i u svezi zaključenja predmetnih ugovora o kreditu što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, pa da su time tuženici postupali suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača i Zakona o obveznim odnosima.

9.1. Odlukom Vrhovnog suda RH pod poslovnim brojem Rev-2221/18 od 3. rujna 2019. godine odbijena je kao neosnovana revizija 1-8 tuženih banaka i potvrđena odluka Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske pod poslovnim brojem PŽ-6632/17, u dijelu u koje je utvrđeno da su iste povrijedile kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita zaključujući ugovore o kreditu koristeći u njima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe ugovorima o potrošačkom kreditiranju – ugovorima o kreditima na način da je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica CHF, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja predmetnih ugovora banke kao trgovci nisu

potrošače u cijelosti informirali o svim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, a tijekom pregovora i u svezi zaključenja predmetnih ugovora o kreditu što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana. Jednako tako u odluci istog suda pod poslovnim brojem Revt-249/14 od 9. travnja 2015. godine utvrđeno je da su povrijeđeni kolektivni interesi i prava korisnika kredita, na način da je ugovorena kamatna stopa koja je tijekom postojanja obveze po ugovorima o kreditima promjenjiva, u skladu s jednostranom odlukom tuženika i drugim internim aktima banke, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja ugovora tuženik kao trgovac i korisnici kreditnih usluga kao potrošači nisu pojedinačno pregovarali i ugovorom utvrdili egzaktnne parametre i metodu izračuna tih parametara koji utječu na odluku tuženika o promjeni stope ugovorne kamate, a što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana utemeljenoj na jednostranom povećanju kamatnih stopa, a sve na štetu potrošača.

9.2. Citirane presude donesene su na temelju odredbe čl. 131. Zakona o zaštiti potrošača (Nar. nov. 96/03 – dalje ZZP), a temeljem odredbe čl. 138.a. ZZP-a, odluka kojom sud usvaja takav tužbeni zahtjev povodom kolektivne tužbe za zaštitu potrošača obvezuje sve ostale sudove u postupku koji potrošač osobno pokrene radi naknade štete koja mu je uzrokovana postupanjem tuženika. Također, odredbom čl. 502.b ZPP-a propisan je sadržaj tužbe iz čl. 502.a. ZPP-a, dok je čl. 502.c ZPP-a propisano da se fizičke i pravne osobe mogu u posebnim parnicama za naknadu štete pozvati na pravno utvrđenje iz presude kojom će biti prihvaćeni zahtjevi iz tužbe iz čl. 502.a. st. 1. ZPP, da su određeni postupanjem uključujući i propuštanjem tuženika povrijeđeni ili ugroženi zakonom zaštićeni kolektivni interesi i prava osoba koje je tužitelj ovlašten štiti. U tom će slučaju sud biti vezan za ta utvrđenja u parnici u kojoj će se ta osoba na njih pozvati.

10. Obzirom na navedeno, poglavito utvrđenje da je i tužena, povrijedila kolektivne interese i prava potrošača koristeći u ugovorima o potrošačkom kreditiranju koje je zaključila u određenom razdoblju, nepoštene odredbe o valutnoj klauzuli za koju je vezana glavnica u švicarskim francima i odredbe u kojima je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja obveze promjenjiva u skladu s jednostrukom odlukom tužene, to je ovaj Sud utvrdio da su odredbe čl. 1. (valutna klauzula), te čl. 4. (promjenjiva kamatna stopa) predmetnog Ugovora o kreditu ništetne, sukladno odredbi čl. 322., u vezi s čl. 324. st. 1. Zakona o obveznim odnosima (Nar. Nov. broj 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18 i 126/21 – dalje ZOO), te odredbama čl. 81. st. 1. i čl. 84. Zakona o zaštiti potrošača (Nar. Nov. broj 96/03 – dalje ZZP/03) i čl. 96. st. 1. ZZP, to sve jer je tužena iskoristila svoj položaj i protivno načelu savjesnosti i poštenja nametnula ugovorne odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi po kojoj odluka o promjeni ovisi isključivo o volji banke, obzirom da pozitivni propisi koji su bili na snazi u vrijeme sklapanja predmetnog Ugovora o kreditu nisu propisivali obvezu ugovaranja kriterija za primjenu promjenjive kamatne stope, te iako nije zabranjeno istovremeno ugovoriti valutnu klauzulu i promjenjivu kamatnu stopu, činjenica što obveza potrošača istovremeno ovisi o dva promjenjiva bitna elementa čini tu obvezu posebno rizičnom, jer u vrijeme sklapanja ugovora potrošač ne zna koji iznos glavnice kredita izražene u kunama će biti u obvezi tijekom dugoročne otplate vratiti banci, a ne zna niti koju će cijenu (redovnu kamatu) za to platiti. Iznos glavnice kredita, koji je promjenjiv, a ovisi o odnosu švicarskog franka i kune, ne mogu unaprijed znati niti na njega utjecati ni banke ni potrošači, dok iznos

cijene ovisi i o iznosu glavnice, koji je neizvjestan, i o visini kamatne stope, koja je tijekom postojanja obveze po ugovoru promjenjiva sukladno odluci banke, dakle vjerovnika. Zato već sama činjenica da u opisanoj situaciji drugi promjenjivi element o kojem ovisi visina obveze potrošača - kamatu, određuje banka jednostrano, uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača i to protivno načelu savjesnosti i poštenja.

10.1. Također se ističe, da je čl. 324. st. 1. ZOO propisano da ništetnost neke odredbe ugovora ne povlači ništetnost ugovora ako on može opstati bez ništetne odredbe i ako ona nije bila ni uvjet ugovora ni odlučujuća pobuda zbog koje je ugovor sklopljen, dok je stavkom 2. istog članka propisano da će ugovor ostati valjan čak i ako je ništetna odredba bila uvjet ili odlučujuća pobuda ugovora u slučaju kad je ništetnost ustanovljena upravo da bi ugovor bio oslobođen te odredbe i vrijedio bez nje.

10.2. Tako, utvrđenjem ništetnosti odredbi o valutnoj klauzuli i promjenjivoj kamatnoj stopi predmetni Ugovor o kreditu oslobođen je ništetnih odredbi što za posljedicu ima djelomičnu ništetnost, ali ne i ništetnost cijelog ugovora. Ovo iz razloga, što tužitelj ne osporava pobude za sklapanje ugovora, ne osporava namjenu kredita, ne osporava da je ugovoreno plaćanje kamata i da je ugovorena valutna klauzula, a osporavanje promjenjivosti kamatne stope i promjene tečaja CHF ne dovode do ništetnosti cijelog ugovora nego njegovih pojedinih dijelova (tako i Vrhovni sud Republike Hrvatske u presudi broj Rev-820/2023 od 23. travnja 2024.).

11. Nadalje, tužena je tijekom postupka osporila i pravni interes tužitelja za vođenje ovog postupka zbog sklapanja Aneksa 1. Ugovoru o kreditu kojim je isti konvertiran iz valute CHF u valutu EUR. Naime, prema čl. 19. b. Zakona o potrošačkom kreditiranju (Nar. Nov. br. 75/09, 112/12, 143/13, 147/13, 09/15, 78/15, 102/15 – dalje ZPK) konverzija kredita denominiranog u CHF u kredit denominiran u EUR i kredita denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF u kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR podrazumijeva konverziju kredita radi promjene valute, odnosno valutne klauzule u kojoj je denominiran i provodi se na način da se položaj potrošača s kreditom denominiranim u CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u EUR, a položaj potrošača s kreditom denominiranim u kunama s valutnom klauzulom u CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR. Uvidom u predmetni Aneks 1. Ugovora o kreditu od 17. veljače 2016., utvrđeno je da je istim izvršena konverzija kredita radi promjene valute i to na način da se izjednači s položajem u kojem bi korisnik bio da je koristio kredit denominiran u EUR. Međutim, navedenim sklapanjem Aneksa Ugovoru preostala kreditna obveza nije umanjena radi nepoštene promjene kamatne stope od strane tužene. Prema tome, odgovornost tužene na ime obveze vraćanja stečenog bez osnove nije prestala sklapanjem Aneksa Ugovoru o kreditu kojim je ugovorno reguliran drugi segment pravnog posla između stranaka. Ni u Aneksu ugovora ni u ZPK, nije navedeno da se višak koji je preplaćen zbog neodređene i neodredive kamate obuhvaća predmetnom konverzijom, već da se iznosi uplaćeni radi namirenja početno utvrđenih obroka odnosno anuiteta u CHF i kunama s valutnom klauzulom u CHF (osim uplata na ime neplaćenih zateznih kamata, naknada i troškova koji se ne uzimaju u obzir za potrebe izračuna konverzije) pretvore u EUR i u valutnu klauzulu u EUR po tečaju primjenjivom na datum uplate, a koji tečaj je jednak tečaju one vrste

koji je vjerovnik na taj datum primjenjivao na kredite iste vrste i trajanja denominirane u EUR i denominirane u kunama s valutnom klauzulom u EUR. Konverzija je rađena s pretpostavkom da je činidba (koja je predmet Ugovora o kreditu) bila i određena i određiva, za što je u ovom postupku utvrđeno da nije bio slučaj. Osim toga, između stranaka nije sporno da tužena nije u bilo kojem dijelu udovoljila tužbenom zahtjevu već je ponudom predmetnog Dodatka jedino postupila po obvezi iz ZPK.

12. Također, u odnosu na osporeni status potrošača tužitelja, ističe se kako je navedeni prigovor otklonjen kao neosnovan jer je tužiteljev status potrošača utvrđen iz sadržaja Ugovora o kreditu i iskaza tužitelja iz kojeg proizlazi da je ugovorena namjena kredita za kupnju stana. Osim toga, na tuženoj, kao kreditoru, je teret dokaza činjenice da tužitelj nema svojstvo potrošača (ovakvo pravno shvaćanje zauzeo je Vrhovni sud Republike Hrvatske u odluci broj Rev-18/2018 od 26. svibnja 2020.), a što tužena nije niti pokušala dokazati, već je s tužiteljem sklopila Aneks 1 Ugovoru o kreditu na temelju ZID ZPK/15 kojim je zapravo priznala da se radi o potrošačkom ugovoru i time da je tužitelj potrošač u smislu članka 3. točka 1. ZZP/03.

13. Obzirom da tužitelj svoj tužbeni zahtjev temelji na tvrdnji da je platio nešto što nije bio dužan, na konkretan pravni odnos ima se primijeniti institut stjecanja bez osnove, propisan odredbom čl. 1111. st. 1. ZOO, prema kojoj kad dio imovine neke osobe na bilo koji način prijeđe u imovinu druge osobe, a taj prijelaz nema osnove u nekom pravnom poslu, odluci suda, odnosno druge nadležne vlasti ili zakonu, stjecatelj je dužan vratiti ga, odnosno, ako to nije moguće, naknaditi vrijednost postignute koristi. Također, ističe se da je odredbom čl. 1115. ZOO propisano da kada se vraća ono što je stečeno bez osnove, da se moraju vratiti plodovi i platiti zatezne kamate, i to ako je stjecatelj nepošten od dana stjecanja, a inače od dana podnošenja zahtjeva.

14. Tako, u odnosu na prigovor zastare, valja reći da je zastarni rok za stjecanje bez osnove pet godina, te da je prigovor neosnovan. Naime, podnošenjem kolektivne tužbe Hrvatskog saveza udruga za zaštitu potrošača došlo je do prekida zastare na temelju čl. 241. ZOO, zbog čega zastara individualnih restitucijskih zahtjeva počinje teći ispočetka tek od trenutka pravomoćnosti sudske odluke donesene u povodu te tužbe, dakle od 14. lipnja 2018. kada je pravomoćno odlučeno da je odredba o valutnoj klauzuli ništetna, odlukom Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1401/12 od 4. srpnja 2013., pa zastarni rok od 5 godina počinje teći 14. lipnja 2018. Kako je tužba u ovom predmetu podnesena 13. lipnja 2023., to od 14. lipnja 2018. do tada nije protekao zastarni rok od pet godina po čl. 225. ZOO, sukladno pravnom shvaćanju sa sjednice Građanskog odjela VSRH broj Su-IV-33/2022-2 od 31. siječnja 2022.

15. Naime, u odnosu na pravo tužitelja na isplatu preplaćenih anuiteta s osnove promjene kamatne stope i valutne klauzule, te prekomjerno obračunate glavnice prilikom konverzije zbog ništetnosti promjenjive kamatne stope i valutne klauzule, a polazeći od pravnog shvaćanja VSRH zauzetog u odluci broj Rev-457/2025-21 od 27. svibnja 2026., ističe se da tužitelj nema pravo na isplatu traženog iznosa od 13.862,46 EUR, te iznosa od 7.406,86 EUR, kao i isplatu zateznih kamata koje na preplaćene iznose anuiteta teku od 3. ožujka 2016. do isplate. Naime, ZID ZPK/15 je u člancima 19.d i 19.e propisao detaljnu, jasnu i transparentnu proceduru koja je prethodila sklapanju Aneksa 1., pa je tužitelj kao potrošač bio u prilici još prije sklapanja proučiti njegove odredbe i odlučiti hoće li pristati na konverziju. Sklapanjem

Aneksa 1. Ugovoru o kreditu na temelju odredbi ZID ZPK/15 stranke su iznova uredile svoje odnose u pogledu valute obveze i promjenjivosti kamatne stope, čime je prestala obveza tužene na povrat više plaćenih iznosa anuiteta, jer primjena ZID ZPK/15 derogira opće odredbe ZOO o pravnim posljedicama ništetnosti, kao i pravo na zatezne kamate koje na preplaćene iznose anuiteta teku nakon konverzije, tj. od 1. listopada 2015. do isplate. Stoga je u tom dijelu tužbeni zahtjev tužitelja odbijen kao neosnovan, te je odlučeno kao pod točkom II. izreke ove presude.

15.1. Nasuprot tome, tužitelj ima pravo na isplatu zateznih kamata koje na preplaćene iznose anuiteta s osnove ništetne odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi i ništetne odredbe o valutnoj klauzuli teku od dana plaćanja anuiteta do dana konverzije 30. rujna 2015., sve budući da je u postupku utvrđeno da je tužena sastavljač predmetnog Ugovora o kreditu koji sadržava nepoštene i ništetne odredbe osnovom kojih je tužitelj preplatio anuitete kredita, pa proizlazi da je tužena nepošten stjecatelj zbog čega u smislu čl. 1115. ZOO-a mora platiti i zatezne kamate tekuće od dana stjecanja, po stopi propisanoj čl. 29. st. 2. ZOO-a. Konkretno to znači od dana plaćanja anuiteta do dana konverzije 30. rujna 2015., slijedom čega je u tom dijelu tužbeni zahtjev tužitelja usvojen kao osnovan, te je odlučeno kao pod točkom I. izreke presude.

16. Zaključno, ističe se da po ocjeni ovoga Suda, istaknuti prigovor tužene radi prebijanja u iznosu od 3.027,02 EUR uvećan za zakonske zatezne kamate na ime već isplaćenog iznosa preplate utvrđen u postupku konverzije, nije osnovan. Naime, pravne posljedice ništetnosti propisane su odredbom članka 323. ZOO, te je određeno, da je u slučaju ništetnosti svaka ugovorna strana dužna vratiti drugoj sve ono što je primila na temelju takvog ugovora, a kada to nije moguće, ili ako se narav onoga što je ispunjeno, protivi vraćanju, dati odgovarajuću naknadu u novcu, prema cijenama u vrijeme donošenja sudske odluke, ako zakon što drugo ne određuje. S obzirom da u spornom razdoblju tužitelji ništa nisu primili od tužene, već su tuženoj izvršili isplatu kako je ona od njih zatražila i obračunala, te je u tom razdoblju došlo isključivo do prijelaza imovine tužitelja u imovinu tužene, a ne i do prijelaza imovine tužene u imovinu tužitelja, tuženoj ne pripada pravo bilo što zahtijevati od tužitelja. Osim toga, odredbom članka 323. stavak 2. ZOO propisano je, da je ugovaratelj koji je kriv za sklapanje ništetnog ugovora odgovoran svom suugovaratelju za štetu koju trpi zbog ništetnosti ugovora, ako ovaj nije znao ili prema okolnostima, nije morao znati za postojanje uzroka ništetnosti. U konkretnom slučaju, tužena je kao jača ugovorna strana povrijedila kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita zaključujući ugovore o kreditu - ugovore o potrošačkom kreditiranju koristeći u istima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe na način da je ugovorena promjenjiva kamatna stopa jednostranom odlukom tužene, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja predmetnog ugovora nije kao trgovac, potrošače u cijelosti informirala o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, a tijekom pregovora i u svezi zaključenja predmetnih ugovora o kreditu, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, čime je tužena postupila suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača, kako je to konačno i utvrđeno u kolektivnom sporu. Uzimajući u obzir navedeno, tužena, kao trgovac, koja je kriva za sklapanje ništetnih odredba ugovora, i to dakle odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi jednostranom odlukom tužene, nema pravo od tužitelja kao potrošača, zahtijevati bilo kakvu naknadu ni s osnove naknade štete koju je eventualno sama pretrpila zbog djelomične ništetnosti ugovora

s obzirom da takvo pravo, a sve u smislu odredbe članka 323. st. 2. ZOO, pripada samo onoj ugovornoj strani koja nije odgovorna za sklapanje ništetnog ugovora, a što je konkretno tužitelj, a ne i tužena koja je odgovorna za ugovaranje ništetnih odredbi ugovora.

17. Odluka o troškovima parničnog postupka temelji se na odredbi čl. 154. st. 4. ZPP, jer je odlučujući o troškovima u konkretnom predmetu, ovaj Sud iskoristio diskrecijsku ovlast temeljem navedene odredbe, te uzeo u obzir činjenicu da je tužitelj u ovom sporu zatražio pravnu zaštitu kao potrošač i slabija ugovorna stranka protiv trgovca kao jače stranke u njihovom međusobnom pravnom odnosu. Valja dodati da, u trenutku podnošenja tužbe, tužba nije bila lišena sadržaja niti je bila očito nerazumna jer u tom trenutku domaća sudska praksa nije bila ustanovljena. U specifičnim okolnostima spornog pravnog odnosa kojemu nije obilježje stranačka ravnopravnost, tužitelj nije mogao predvidjeti svoje izgleda za uspjeh, niti se pouzdati u sudsku praksu koja pred sudovima nije bila utvrđena, a revizijski sud se o tome još nije izjašnjavao. U takvim okolnostima tužitelj nije mogao biti svjestan da njegov zahtjev nema razumne izgleda za uspjeh niti je visina zahtjeva bila nerealno postavljena, te je u konačnici i uspio s djelom zahtjeva (za isplatu zateznih kamata) u skladu s kasnije izraženim pravnim shvaćanjem Vrhovnog suda Republike Hrvatske u učincima provedene konverzije (Rev-457/2025 od 27. svibnja 2026.). Nadalje, u odnosu u kojem je tužitelj kao potrošač slabija ugovorna strana, njegova težnja da se ostvari pravo na isplatu, pa makar i dijela iznosa po osnovi ništetnosti neke ugovorne odredbe, sustav raspodjele troškova postupka ne smije imati odvrćajući učinak na tužitelja kao potrošača od ostvarenje tog prava. U konkretnom slučaju, ako bi se doslovno gramatički i aritmetički primijenio čl. 154. st. 2. ZPP, tužitelj bi bilo doveden u situaciju da je dužan nadoknaditi tuženoj troškove postupka u iznosu većem od iznosa koji joj je dosuđen po osnovi utvrđenog stjecanja bez pravne osnove, čime bi tužitelju bilo povrijeđeno pravo na pristup sudu i pravo na mirno uživanje vlasništva. Uvažavajući i praksu Europskog suda za ljudska prava (primjerice Čolić protiv Hrvatske, zahtjev broj 28963/10, presuda od 18. studenoga 2021.) ovaj Sud smatra da je u skladu sa sadržajem konvencijskog i ustavnog prava tužitelja na pravičan postupak i u njemu sadržanog prava na pristup sudu, kao i prava na mirno uživanje imovine, uz rezultat cjelokupnog postupka i činjenicu da je tužitelj djelomično uspio u parnici, primjereno odrediti da svaka stranka snosi svoje troškove postupka, slijedom čega je odlučeno kao u točki IV. izreke ove presude.

Zadar, 28. rujna 2026.

S u t k i n j a
Iva Abfal

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ove presude dopuštena je žalba u roku od petnaest (15) dana. Žalba se podnosi putem ovog suda, pisano u 3 (tri) istovjetna primjerka, a o istoj odlučuje sud drugog stupnja.

DNA:

1. Tužitelju po pun.,
2. Tuženoj po pun.

Broj zapisa: **9-3088d-c80cb**

Kontrolni broj: **0a2e0-dd046-eb5f7**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Zadru** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.